

El Gran Teatre del Liceu aclama la soprano xinesa Hui He en el delicat i sentit paper de Senyora Butterfly

Fràgil i tràgica papallona

ESCENARIS

Maricel Chavarría
Barcelona

Fantàstica, emotiva, colpidora... cap òpera com *Madama Butterfly* per tocar la fibra sensible del públic, especialment amb l'harakiri de Cio-Cio-San (Senyora Butterfly), que es mata cantant en un infal·lible si menor. És cert. No és una frase feta ni un eslògan publicitari. Ahir a la nit, al Liceu, es va viure aquesta reposició com si fos una estrena absoluta. O millor encara, com si l'aforament complet passés la vida escoltant la peça i s'aturés cada dia en la famosa *Un bel di vedremo*, aquella ària en la qual la serventa Suzuki intenta convèncer la geisha Butterfly que el marit, el cínic Pinkerton de la marina americana, no tornarà. Ella es nega a escoltar-la i expressa la seva esperança: "Guarda't els temors, jo amb segura fe l'espero!".

Excepcional la xinesa Hui He en el paper protagonista –s'agraeix una geisha de fisonomia i maneres orientals–. Aquesta soprano spinto, que ja es va poder escoltar al Liceu cantant *Aïda* pintada de negre, és ídol nacional al seu país, una cosa comprensible veient l'actuació d'ahir a la nit, que tot el teatre va recompen-

Roberto Alagna (Pinkerton) canta a la soprano spinto Hui He (Cio-Cio-San) en una escena de l'òpera

sar amb una ovació eixordadora de set minuts. Hui He va ser convincent en el paper de submissa d'uns quinze anys de porcellana que després mostra una gran fortalesa, una d'aquestes dones que quan arriba el moment saben el que se n'espera. I ho fa. Se sap deshonrada, ofegada en l'amor no correspost, impotent davant

la injustícia que el menyspreable Pinkerton, que va pagar cent iens per casar-s'hi, com qui lloga una nina exòtica, li prengui el fill per endur-se'l amb la seva dona americana. "Pel bé del nen", li diu. I se suïcida, acte que restitueix l'honor en la tradició japonesa.

Al seu costat, Roberto Alagna

va fer un Pinkerton d'inflexions més humanes –el problema de Puccini és que no sap com escriure música per a personatges tan detestables, deia amb raó Ramon Gené en la conferència del Cercle–. El tenor italià es va lliurar amb tanta passió i moderació a l'escena de la desfloració del primer acte que va fer presen-

giar un final amb temptativa de culpa. Aquesta coproducció del Covent Garden i el Liceu continua enamorant el públic per la sobrietat. Tot i que caldria reciclar-ne el final, ja que Puccini, que dominava la dramaturgia musical com ningú, va demostrar que no tenia ni idea de costums nipons, cosa que durant dècades no ha importat a les cases d'òpera de l'Europa postcolonial

Després de l'apoteòsica escena del suïcidi, tot el teatre va dedicar a la soprano set minuts d'ovació eixordadora

en les quals Butterfly s'ha clavat la daga al ventre.

Però avui la cosa comença a grinyolar; l'harakiri o mort d'un samurai no el practiquen les dones. Elles simplement se suïciden, és el jigai. I en lloc d'obrir-se l'abdomen, se seccionen l'artèria carotídia clavant-se una daga de doble tall al coll. Això sí, ho fan de genolls, lligant-se prèviament turmells o cuixes per no patir el deshonra de morir amb les cames obertes en caure. Aquí Puccini s'hauria apuntat un bon punt de denúncia feminista.●

L'any Montsalvatge conclou amb la publicació de l'òpera inèdita 'Babel 46'

M. CHAVARRÍA Barcelona

Xavier Montsalvatge ha entrat al món dels clàssics del nostre temps. Amb aquesta constatació del mestre Antoni Ros-Marbà, que considera que "per molt que ell digués que no escrivia per a la posteritat, el temps el fa cada vegada més autèntic, més present i més vigent", es rubricava ahir, en un acte protocol·lari al Foyer del Liceu, el centenari del compositor català més universal. La clausura va servir, a més, per presentar el primer enregistrament –CD i DVD– de la seva òpera *Babel 46*, fins ara inèdita.

Ens referim a la producció que el 2002 van dur a terme el Real i el Liceu –a Barcelona es va estrenar a la 2003-2004–, amb un muntatge dirigit musicalment per Ros-Marbà i escènicament per Jorge Lavelli.

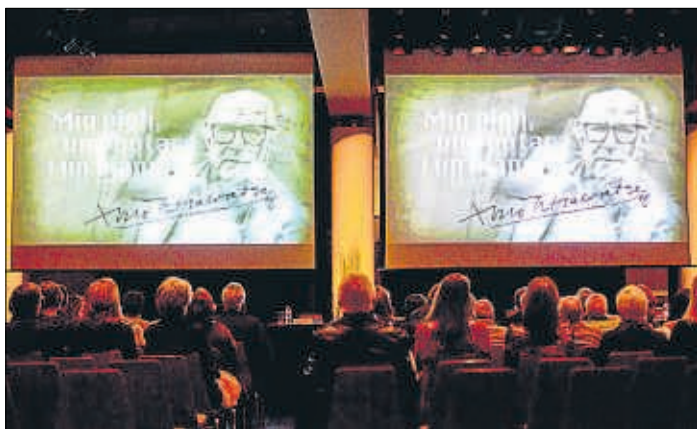
Ara l'edita Columna Música amb la col·laboració del Gran Teatre. Aquesta *novetat*, una òpera en què Montsalvatge, autor també del llibret, narra l'amarga convivència de la gent en un camp de refugiats després de la Segona Guerra Mundial, on s'hi parlen fins a vuit llengües –com sugge-

reix el títol–, el mestre la va compondre als anys seixanta. Però, dolgut per no haver guanyat el concurs convocat pel Liceu el 1967, la va ficar en un calaix, convingut que un dia algú la valoraria justament. *Babel 46* no es va posar en escena fins el 1994, al Festival de Peralada. "Montsalvatge hi va assistir –explica Ros-Marbà–, però quan el 2002 la preparàvem a Madrid, parlàvem per

d'una selecció de les seves obres que Catalunya Música ha gravat en directe al llarg dels seus 25 anys d'existència, titulada *Montsalvatge Live!* I amb la publicació, a càrrec de la Diputació de Girona, del llibre *Xavier Montsalvatge. Una estètica des de la premsa*, que inclou una selecció de 200 assajos i crítiques musicals que al llarg de les dècades va publicar a *El Matí* –durant els anys previs a la Guerra Civil–, la revista *Destino* i *La Vanguardia*.

El centenari de Montsalvatge ha estat dotat amb uns 600.000 euros, 160.000 dels quals procedien de la conselleria de Cultura, 100.000 més de l'Institut Ramon Llull, 50.000 de l'Ajuntament de Barcelona o 30.000 del de Girona. La directora

de Columna Música i coordinadora del centenari, Núria Viladot, va recordar que l'exposició itinerant sobre l'obra i la vida del compositor ha passat per Barcelona, Girona, Madrid i Nova York, i que per a l'ocasió s'han editat dues biografies, una de José Guerrero Martín i una altra en anglès del musicòleg nord-americà Roger Evans.●

Moment del tancament del centenari al Foyer del Liceu

telèfon cada dia per comentar com havia anat l'assaig. Gairebé nonagenari, i continuava tan lúcida. Al Real no hi va poder venir, ja no estava bé, i quan es va estrenar al Liceu ja no hi vam ser a temps", afegeix el director. Aquest 2013 també fa deu anys de la mort del compositor.

El centenari conclou, a més, amb l'edició –en quatre cedés–

LA NUEVA COMEDIA CON
OMAR SY ("INTOCABLE")
Nº1 DE TAQUILLA EN FRANCIA

LAURENT LAFITTE OMAR SY

INCOMPATIBLES
(DE L'AUTRE CÔTÉ DU PÉRIPH)

UNA COMEDIA DE DAVID CHARHON

SARAHNA DJAZANI LINDA ABELANSKI YOUSSEF HALJH MAXINE MOTTE LEO LEOPHIE... ANDRÉ MARCON ZOUÏR BREITMAN...
FRANÇOIS TRUFFAUT ALAIN VASSI SAÏD CHARRON... JACQUES LÉVY...
PRODUCTION: ARTEFACTURE...
DISTRIBUTION: ARTEFACTURE...
www.artefacture.com

CONSULTAR CARTELERIA